

НА ВАРЦЕ ТЭХНАЛОГІЙ І БЯСПЕКІ

Старшыня Дзяржаўнага ваенна-прамысловага камітэта Беларусі Раман ГАЛОЎЧАНКА паведамляе Прэзідэнта аб рабоце вядучых прадпрыемстваў падпарадкаванай яму галіны. Сярод іх 558-ы авіярамонтны завод, Аршанскі авіярамонтны завод, «Тэхніка сувязі».

«Першае пытанне, як ідуць справы ў вашым ведамстве, што змянілася пасля таго, як вы ўзначалілі яго, на чым акцэнтуюце ўвагу. Літаральна ў некалькіх словах для таго, каб гэта не выглядала нейкай самасправядчай ці справядчай — не час. Прыйдзе час, заслушаем справядчаю па ВПК, абаронцы ў цэлым, войсках», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся, як рэалізуюцца даручэнні па ўзнаўленні дзейнасці існуючых прадпрыемстваў, выпуску новых і найноўшых узораў узбраення, якія здольныя сёння ствараць айчынныя спецыялісты.

Яшчэ адна праблема, якая хвалюе Прэзідэнта, — гэта ракетабудаванне. «Мы стварылі «сярэдняю» ракету (прыкладна 300 кіламетраў), размова ішла пра павелічэнне далёкасці, магутнасці гэтых ракет. І на аснове той базы, якая ў нас існуе, на аснове вопыту нашых партнёраў, перш за ўсё Кітайскай Народнай Рэспублікі, з якой мы актыўна супрацоўнічаем у галіне ракетабудавання, хацелася б ведаць, як тут прасоўваюцца пытанні і як вырашаюцца тыя задачы, якія былі пастаўлены?» — пацікавіўся кіраўнік краіны.

Ён адзначыў, што даклад Рамана Галоўчанкі не павінен гучаць як «бразганне зброяй». «Я гэтага цалкам не

ўспрымаю, асабліва ў гэты гарачы час, асабліва ў Беларусі. Вы ведаеце, што ў фокусе ўвагі аказалася наша краіна асабліва ў сувязі з разрывам Дагавора аб ракетамалой і сярэдняй далёкасці», — пры гэтым Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што Беларусь катэгарычна выступае супраць размяшчэння гэтых ракет у Еўропе.

«Я ўжо неаднойчы пра гэта казаў. Ніякага бразгання зброяй тут няма і быць не можа, — дадаў Прэзідэнт, — проста размова ідзе пра тое, што мы таксама, знаходзячыся ў гэтым катле, гэтым гарачым, можна сказаць, палітычным пункце, не можам не звяртаць увагі на забеспячэнне сваёй бяспекі».

Свет не стаў спакойнейшы, і Беларусь павінна прымаць пэўныя меры ў гэтай сувязі, лічыць Аляксандр Лукашэнка.

Старшыня Дзяржаўнага ваенна-прамысловага камітэта Беларусі Раман ГАЛОЎЧАНКА расказаў журналістам, што ў галіне рэалізуюцца некалькі кірункаў — праграмы развіцця ўзбраення, ваеннай тэхнікі ў інтарэсах беларускіх ваенных структур, пастаўкі на экспарт і праграмы развіцця самой галіны, мадэрнізацыі прадпрыемстваў у малых і сярэдніх гарадах — Оршы, Баранавічах, Барысаве, Лідзе.

«У кожным з іх ёсць нашы прадпрыемствы, якія патрабуюць увагі і развіцця. Таму Прэзідэнта, як Вярхоўнага галоўнакамандуючага, цікавілі такія пытанні рэалізацыі стратэгічных, прарыўных кірункаў развіцця менавіта айчынных сістэм узбраення, і ў цэлым

сітуацыя па абаронным комплексе, сектары эканомікі. Яна дастаткова пазітыўная, як я ўжо казаў, задачы сацыяльна-эканамічнага развіцця, якія стаяць перад прадпрыемствамі, выконваюцца. Праграма мадэрнізацыі рэалізуюцца, паказчыкі знаходзяцца ў межах устаноўленых нормаў», — сказаў Раман Галоўчанка.

Сёння стабільна працуюць забяспечаныя заказамі авіярамонтныя заводы краіны. Складаная сітуацыя на пачатку года была на Аршанскім авіярамонтным заводзе. «У сілу вядомых прычын там прыйшлося нанова аднаўляць вытворчасць, нанова прыцягваць кадры, глядзець тэхналогіі, а самае галоўнае — шукаць заказы», — паведаміў старшыня Дзяржваенпрама. Цяпер завод больш чым у два разы нарасціў аб'ёмы выпуску прадукцыі.

Аднаўляюцца верталёты не толькі для Беларусі, але і для Паўднёва-Усходняй Азіі, Афрыкі, Паўднёвай Амерыкі.

У Беларусі 155 дзяржаўных і прыватных арганізацый маюць ліцэнзіі на від дзейнасці, звязаны з працоўкай ці вытворчасцю

прадукцыі ваеннага прызначэння. Гэта і вялікія заводы, і малыя канструктарскія бюро. Па словах, Рамана Галоўчанкі, на прадпрыемствах Дзяржваенпрама працуе больш за 15 тысяч чалавек. Усяго ў сістэме задзейнічана каля 30 тысяч чалавек. Гэта лічба расце, з'яўляюцца новыя прадпрыемствы, якія дынамічна развіваюцца і ажыццяўляюць высокатэхналагічныя распрацоўкі, запатрабаваныя ў Беларусі і за мяжой.

Марыя ДАДАЛКА.

НЕ АДЗІНАЯ, АЛЕ АСАБЛІВАЯ

Што сёння адбываецца ў Магілёўскай вобласці: як там справы з дысцыплінай, з укараненнем новых тэхналогій, як падрыхтаваны жывёлы да зімоўкі і колькі назапашана кармоў — гэтыя і іншыя тэмы былі на парадку дня сустрэчы Прэзідэнта з Леанідам Зайцам, старшынёй Магілёўскага абласнога выканаўчага камітэта, і Міхаілам Русым, памочнікам Прэзідэнта — інспектарам па Магілёўскай вобласці.

Асаблівую ўвагу таксама аддалі пытанню аб грашовай дапамозе рэгіёну. Кіраўнік краіны папярэдзіў суразмоўнікаў, што ў складзе Беларусі не адна толькі Магілёўская вобласць. «Вы, як ніхто іншы, добра валодаеце сітуацыяй па краіне, таму што самі працавалі ва ўрадзе і разумееце, што тыя праблемы, якімі хварэе Магілёўская вобласць, — гэтыя ж хваробы характэрныя і для іншых абласцей», — сказаў Прэзідэнт.

Лідар дзяржавы падкрэсліў: Магілёўшчына і Віцебшчына — асаблівая вобласць. І, зразумела, на іх трэба «глядзець своеасабліва», што і робіць Прэзідэнт. Але кіраўнік краіны бачыць праблемы і Гродзенскай, і Брэсцкай, і Гомельскай абласцей. «А ў Гомельскай, вы ведаеце, таксама праблем, на жаль, не менш, чым у Магілёўскай ці Віцебскай вобласці, таму давайце абмяркоўваць усе вашы прапановы і праблемы з пункту гледжання фінансавых магчымасцяў нашай Беларусі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Толькі пад абцягнутымі грошай не будзе, падкрэсліў ён. «Мы павінны бачыць дакладны разлік. Калі вы нешта ствараеце, мы павінны бачыць, калі вернуцца гэтыя грошы. І не толькі тыя, якія вам рэспубліка ці банкі змогуць даць, але вы павінны бачыць і вяртанне ўласных сродкаў. Гэта ж для вас вельмі важна», — звярнуў увагу Прэзідэнт.

Не менш, чым сума, трэба даваць увагу і тэрмінам вяртання грошай. «Калі вы плануеце пазы-

чыць грошы і вярнуць іх праз 15—20 гадоў, дык з вамі ніхто размаўляць не будзе», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка і дадаў, што трэба бліжэй да жыцця ўносіць прапановы.

Самы галоўны момант, калі вобласць атрымае падтрымку, — ад яе чакаюць штодзённай станючай дынамікі. Грошы павінны працаваць і даваць эфект у выглядзе падаткаў, вяртання крэдытаў, павышэння заробкаў жыхароў, вытворчасці прадукцыі і рэалізацыі яе на ўнутраным і знешнім рынках.

«Вось аснова нашага сённяшняга дыялогу па Магілёўскай вобласці. І ні ў якім разе не зыходзьце з прынцыпу — прасіце больш, усё роўна дадуць менш, — папярэдзіў Прэзідэнт. — І другое, менш бюракратыі. Калі вы бачыце, што заўтра ад гэтага можна нешта атрымаць, то трэба сёння гэта зрабіць. Не трэба адкладваць у доўгую скрыню. Трэба хутка рашаць гэтыя пытанні».

Марыя ДАДАЛКА.

ОУ ТЭМУ

Па словах **Леаніда ЗАЙЦА**, старшыні Магілёўскага абласнога выканаўчага камітэта, на сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнкам ішла размова пра стратэгічнае развіццё і тактычныя падыходы па падняцці эканамічнага развіцця вобласці і яе суб'ектаў гаспадарання.

«Прэзідэнтам дакладна пастаўлена задача — забяспечыць дынаміку эканамічнага росту Магілёўскай вобласці. Прапрацавана праграма з 2019 да 2025 года ва ўсіх раёнах Магілёўскай вобласці, якая накіравана на павелічэнне аб'ёмаў вытворчасці таварнай масы, павелічэнне вырочкі ад рэалізацыі прадукцыі, якая ў сваю чаргу дазволіць дасягнуць па выніках работы за 2020 год выхад на заробкі не менш за 1000 рублёў на аднаго працуючага», — канстатаваў Леанід Заяц.

Таксама парадку патрабуе кіраўнік краіны ў жывёлагадоўлі і раслінаводства: выканання тэхналогій, ліквідацыі падзяжу жывёлы і безгаспадарнасці.

Працуе вобласць і над павышэннем інвестыцыйнай прывабнасці. Па выніках дзевяці месяцаў года прагназуецца прыцягнуць прыкладна 80 мільёнаў долараў прамых замежных інвестыцый на чыстай аснове. Звычайна яны ідуць на прадпрыемствы свабоднай эканамічнай зоны Магілёва, якія экспартуюць сваю прадукцыю.

Разам з ключавымі міністэрствамі нашай краіны, старшынёй раённых выканаўчых камітэтаў, службамі вобласці актуалізаваны праграмы, якія датычацца развіцця паўднёва-ўсходніх рэгіёнаў Магілёўшчыны. Такое даручэнне даў Прэзідэнт падчас нарады ў жніўні ў Касцюковічах. Па словах Леаніда Зайца, падрыхтаваны праект Указа Прэзідэнта, які ўносіць дапаўненні ва Указ за 2015 год.

«З улікам асаблівасцяў развіцця паўднёва-ўсходніх тэрыторый падрыхтаваны ўсе нарматыўна-прававыя дакументы, вызначаны параметры, задачы, на якія павінен выйсці гэты рэгіён з 2019 да 2025 года. Гэта прадугледжвае і будаўніцтва новых вытворчасцяў, пашырэнне дзейнасці існуючых прадпрыемстваў, павелічэнне аб'ёмаў вытворчасці прадукцыі расліна- і жывёлагадоўлі з выходам на канкрэтныя паказчыкі, якія забяспечвалі б падняцце матэрыяльнага дабрабыту тых, хто пражывае на згаданых тэрыторыях», — паведаміў журналістам старшыня Магілёўскага аблвыканкама.

Новы азотны комплекс ААТ «Гродна Азот» плануецца ўвесці ў 2025 годзе

Такую інфармацыю прэм'ер-міністра Беларусі Сяргею Румасу падчас яго рабочай паездкі ў Гродзенскую вобласць агучыў генеральны дырэктар гэтага акцыянернага таварыства Ігар БАБЫР.

На гіганце хімічнай вытворчасці нашай краіны прэм'ер-міністр азнаёміўся з вынікамі фінансава-гаспадарчай дзейнасці прадпрыемства і ходам рэалізацыі інвестыцыйных праектаў. Цяпер ідзе актыўная работа адразу па некалькіх праектах, найбуйнейшы з якіх — будаўніцтва новага комплексу па вытворчасці азотных угнаенняў магутнасцю звыш 1,25 мільёна тон штогод.

— Сёлета мы абвясцілі конкурс на будаўніцтва вялікага азотнага комплексу. На сённяшні дзень у ім удзельнічаюць пяць кампаній з Азіі і Еўропы. Фінансаванне і тэхнічныя моманты абмяркоўваем з усімі кампаніямі і на гэты момант ацэньваем іх прапановы, — паведаміў Ігар Бабыр.

Да аналізу прапаноў далучыліся і кампаніі, якія спецыялізуюцца ў гэтай галіне.

Плануецца, што генеральны забудоўшчык вызначыцца да канца года, у 2020 годзе будзе падпісаны кантракт. Чакаецца, што сам комплекс будзе ўведзены ў эксплуатацыю ў 2025-м.

Будаўніцтва новага азотнага комплексу дасць магчымасць цалкам закрыць патрэбу ў карбамідзе на ўнутраным рынку нашай краіны, а таксама забяспечыць пастаянную прысутнасць на знешніх рынках.

Дарэчы, сёлета на прадпрыемстве запушчаны новы цэх на вытворчасці азотнай кіслаты і вадкіх угнаенняў. Пасляхова рэалізацыя гэтага праекта дазволіла павысіць гадавую магутнасць вытворчасці вадкіх угнаенняў з 750 000 тон да 1,2 мільёна тон. Разам з тым, выкарыстанне энергаэфектыўных тэхналогій дазволіла паменшыць затраты на вытворчасць прадукцыі.

На кантролі

УМОВЫ ДЛЯ АЙЧЫННЫХ ПАЛЯЎНІЧЫХ

А даходы — за кошт замежнага турызму

Па стане на пачатак года ў паляўнічых гаспадарках краіны налічвалася каля 40 тысяч асобін лася, 100 тысяч казуль, 34 тысячы аленяў (у тым ліку 23 тысячы высакародных). Аб гэтым нам расказаў начальнік аддзела паляўнічай гаспадаркі Міністэрства лясной гаспадаркі Аляксандр КАЗАРЭЗ:

— Мы займаемся аднаўленнем колькасці розных відаў жывёл. Напрыклад, за апошнія гады папуляцыя высакароднага аленя значна павялічылася. За грошы дзяржаўнай пошліны на права палявання кожны год мы закупляем каля паўтары тысячы асобін і селім іх у паляўнічыя ўгоддзі. Такім чынам, штогадовы прырост складае прыкладна 30—40 працэнтаў. Да таго ж, такі від палявання папулярны сярод замежных паляўнічых, якія прыязджаюць да нас.

Аляксандр Казарэз адзначыў, што прыбытковасць вядзення паляўнічай гаспадаркі ў арганізацыях сістэмы Мінлясгаса на сённяшні дзень дасягае 80 працэнтаў. Гэты паказчык знізіўся пасля таго, як у 2013 годзе ўвялі часовую забарону на паляванне на дзіка.

— Сёлета на пачатак сакавіка колькасць гэтага віду жывёл складала каля 2300 галоў. У 2017 годзе ў гаспадарках краіны было здабыта прыкладна дзевяць тысяч, летась — больш за 7600, а сёлета інтэнсіўнасць адстрэлу складала каля 4000 тысяч, — расказаў Аляксандр Казарэз.

Павелічэнне даходу паляўнічых гаспадарак краіны адбываецца ў асноўным за кошт развіцця замежнага паляўнічага турызму. Летась выручка складала 847 тысяч еўра, паведаміў **начальнік упраўлення палявання і рыбалоўства Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоў Сяргей ЦЭБРУК:**

— Летась у краіне для прыкладна дзвюх тысяч замежных грамадзян было праведзена 838 тураў. Па вырочцы сёлета мы набліжаемся да ўзроўню 2013 года, калі было шмат дзіка і масавых паляванняў. Тады БТГП зарабляла крыху больш за мільён еўра. Даходы арганізацыі ў 2018 годзе склалі 16,5 мільёна рублёў, з якіх 8,8 мільёна — ад паляўнічага гаспадарчай дзейнасці. Суадносіны даходаў ды выдаткаў склалі 126 працэнтаў. Гэта сведчыць аб тым, што амаль усе нашы гаспадаркі з'яўляюцца самаакупнымі.

Сяргей Цэбрук адзначыў, што асноўная задача на сённяшні дзень — стварэнне добрых умоў для палявання беларускім грамадзянам. Таму на працягу пяці гадоў цэны на загоннае паляванне не мяняюцца. Сёлета павышаць кошт таксама не плануецца.

Сёлета дзяржінспектары выявілі 639 парушэнняў у сферы палявання. Пра гэта паведаміў **намеснік начальніка упраўлення аналізу і кантролю за аховай і выкарыстаннем аб'ектаў жывёльнага і расліннага свету Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Беларусі Сяргей ШКАТУЛАЎ:**

— У 66 выпадках распачатыя крымінальныя справы за незаконную здабычу дзікіх жывёл з прычыненнем буйной або асабліва буйной шкоды. У 17 выпадках заведзены крымінальныя справы за незаконную транспарціроўку жывёл. Акрамя таго, у бягучым годзе ў парушальнікаў канфіскавалі 284 адзінкі агнястрэльнай зброі, з якіх 122 не былі зарэгістраваныя. Таксама былі канфіскаваныя петлі, пасткі і іншыя прылады палявання — усяго 312 адзінак. На браканьераў накладзена штрафаў больш чым на 106 тысяч рублёў.

Дар'я ШЛАПАКОВА.